TẠP CHÍ KHOA HỌC VÀ GIÁO DỤC
ISSN: 1859-1612
Journal homepage: https://tckhgd.dhsphue.edu.vn

Thực trạng quản lý hoạt động giáo dục hướng nghiệp cho học sinh các trường trung học cơ sở thành phố Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai

Phan Minh Tiến[1], Nguyễn Xuân Sơn[2]

[1]*Trường Đại học Sư phạm, Đại học Huế*

[2]*Trường THCS Long Bình Tân, thành phố Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai*

THÔNG TIN BÀI BÁO

Quá trình xử lý:
Ngày nhận bài: 24/7/2024
Ngày nhận bản chỉnh sửa: 08/9/2024
Ngày nhận đăng: 10/9/2024
Ngày xuất bản: 20/8/2025

Từ khóa:
Quản lý
Hoạt động giáo dục
Hướng nghiệp
Hoạt động giáo dục hướng nghiệp
Học sinh
Trung học cơ sở

TÓM TẮT

Giáo dục hướng nghiệp (GDHN) cho học sinh Trung học cơ sở (THCS) là bước khởi đầu quan trọng trong quá trình đào tạo nguồn nhân lực; là một bộ phận của giáo dục toàn diện, giúp học sinh (HS) có sự hiểu biết về phương hướng chọn nghề, từ đó, giúp mỗi HS tự xác định được nghề nghiệp phù hợp với bản thân. Hiệu quả GDHN phụ thuộc rất nhiều vào công tác quản lý hoạt động này. Chính vì vậy, cần hiểu rõ thực trạng quản lý hoạt động GDHN, từ đó, có những biện pháp phù hợp nhằm nâng cao chất lượng hoạt động GDHN cho HS ở trường THCS.

Nghiên cứu sử dụng phương pháp điều tra bằng bảng hỏi khảo sát trên 111 cán bộ quản lý (CBQL), giáo viên (GV) ở 6 trường THCS thành phố Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai. Kết quả nghiên cứu cho thấy, các trường THCS trên địa bàn đã quan tâm quản lý việc thực hiện chương trình, kế hoạch GDHN; quản lý thực hiện nội dung, hình thức, kiểm tra, đánh giá; phối hợp giữa các lực lượng tham gia hoạt động GDHN và các điều kiện hỗ trợ hoạt động GDHN cho HS. Bên cạnh những kết quả đạt được, công tác quản lý hoạt động GDHN cho HS còn những hạn chế cần khắc phục.

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Văn kiện Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XI khẳng định: "coi trọng công tác HN và phân luồng HS trung học, chuẩn bị cho thanh niên, thiếu niên đi vào lao động nghề nghiệp phù hợp với sự chuyển dịch cơ cấu kinh tế trong cả nước và từng địa phương" (Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Việt Nam khóa XI, 2013). GDHN là một bộ phận của giáo dục toàn diện, giúp HS có sự hiểu biết về phương hướng chọn ngành nghề, từ đó, mỗi HS tự xác định được nghề nghiệp phù hợp hoặc không phù hợp với mình (Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2013).

Thời gian qua, trong các văn bản của Bộ GD & ĐT về giáo dục phổ thông đều khẳng định vị trí quan trọng của GDHN cho HS (Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2018a; Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2018b; Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2020). Luật Giáo dục xác định, mục tiêu giáo dục THCS là "bảo đảm cho HS có học vấn phổ thông nền tảng, hiểu biết cần thiết tối thiểu về kỹ thuật và hướng nghiệp để tiếp tục học THPT hoặc chương trình giáo dục nghề nghiệp" (Quốc hội, 2019).

Thực tế cho thấy, trong những năm qua, các trường THCS thành phố Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai đã triển khai GDHN cho HS và đã đạt được những kết quả tích cực. Tuy nhiên, trong quá trình thực hiện bộc lộ khá nhiều hạn chế, khó khăn và bất cập do các yếu tố khách quan và chủ quan, dẫn đến hiệu quả giáo dục chưa cao (Phòng GD & ĐT thành phố Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai (2023). Do đó, một trong những nhiệm vụ cấp thiết của các nhà quản lí các trường THCS là cần phải đánh giá đúng thực trạng, từ đó xác lập cơ sở thực

Tác giả liên hệ: Phan Minh Tiến;
Địa chỉ e-mail: tienpm58@gmail.com
DOI: https://doi.org/10.26459/jse.019.2025

tiễn cho việc đề xuất các biện pháp quản lí phù hợp để khắc phục những hạn chế và nâng cao hơn nữa hiệu quả hoạt động GDHN cho HS.

2. KHÁCH THỂ VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

Khách thể nghiên cứu: Nghiên cứu thực hiện trên 17 CBQL; 94 GV của 6 trường THCS trên địa bàn thành phố Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai, gồm: Trường THCS An Bình, Hoàng Văn Thụ, Long Bình Tân, Tam Hoà, Lý Tự Trọng, Bùi Hữu Nghĩa.

Phương pháp nghiên cứu: Phương pháp điều tra bằng bảng hỏi đối với CBQL và GV. Các câu hỏi trong bảng hỏi được thiết kế theo thang Likert 5 bậc, tương ứng với mức điểm từ 1 đến 5, ĐTB quy ước cho các mức độ là:

- Mức 1: (Không bao giờ/Kém) $1 \leq$ ĐTB < 1.69
- Mức 2: (Hiếm khi/Trung bình) $1.7 \leq$ ĐTB < 2.49
- Mức 3: (Ít thực hiện/Khá) $2.5 \leq$ ĐTB < 3.49
- Mức 4: (Thường xuyên/Tốt) $3.5 \leq$ ĐTB < 4.29
- Mức 5: (Rất thường xuyên/Rất tốt) $4.3 \leq$ ĐTB ≤ 5

Dữ liệu từ phiếu hỏi được phân tích theo thống kê mô tả, sử dụng tỉ lệ %, điểm trung bình (ĐTB) và độ lệch chuẩn (ĐLC).

3. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

3.1. Thực trạng quản lý thực hiện chương trình, kế hoạch giáo dục hướng nghiệp cho học sinh ở các trường trung học cơ sở

Bảng 1. Đánh giá của cán bộ quản lý và giáo viên về thực trạng xây dựng kế hoạch, chương trình giáo dục hướng nghiệp cho học sinh THCS

TT	Nội dung	Mức độ thực hiện		Kết quả thực hiện	
		ĐTB	ĐLC	ĐTB	ĐLC
1	Chương trình, kế hoạch GDHN cho HS được xây dựng, thực hiện trong kế hoạch tổng thể kế hoạch giáo dục toàn diện của nhà trường	3.57	0.90	3.89	0.82
2	Chương trình, kế hoạch GDHN cho HS được xây dựng, thực hiện trên cơ sở nắm vững mục đích, yêu cầu, nội dung, phương thức tổ chức phù hợp với yêu cầu đổi mới giáo dục của Bộ GD&ĐT	3.66	0.89	4.09	0.75
3	Thu hút sự tham gia của các chủ thể quản lý và các lực lượng giáo dục trong và ngoài nhà trường trong thực hiện chương trình, kế hoạch GDHN cho HS	3.42	0.91	3.91	0.84
4	Dự kiến được mục tiêu chung, mục tiêu cụ thể, phương thức và giải pháp thực hiện chương trình, kế hoạch GDHN cho HS	3.55	0.92	3.45	1.08
5	Phổ biến công khai chương trình, kế hoạch GDHN cho HS cho GV trong toàn trường	3.59	0.95	4.14	0.75

Theo kết quả khảo sát, về mức độ thực hiện, 4/5 nội dung được CBQL, GV đánh giá ở mức độ thường xuyên (ĐTB từ 3.55 đến 3.66). Trong đó, nội dung: " Chương trình, kế hoạch GDHN cho HS được xây dựng, thực hiện trên cơ sở nắm vững mục đích, yêu cầu, nội dung, phương thức tổ chức phù hợp với yêu cầu đổi mới giáo dục của Bộ GD&ĐT" được đánh giá cao nhất (ĐTB 3.66). Nội dung được đánh giá ít thực hiện là "Thu hút sự tham gia của các chủ thể quản lý và các lực lượng giáo dục trong và ngoài nhà trường trong thực hiện chương trình, kế hoạch GDHN cho HS" (ĐTB 3.42). Điều đó cho thấy, các trường THCS trên địa bàn thành phố Biên Hòa đã có sự quan tâm đến công tác lập kế hoạch GDHN cho HS. Việc thực hiện chương trình, kế hoạch GDHN được thực hiện đã dựa trên cơ sở pháp lý, các văn bản quy định của Bộ GD & ĐT. Tuy vậy, trong việc thực hiện chương trình, kế hoạch GDHN cho HS, việc huy động sự tham gia của các lực lượng giáo dục trong và ngoài nhà trường còn chưa được quan tâm đúng mức.

Về kết quả thực hiện: CBQL, GV đánh giá ở mức khá và tốt. Trong đó, ĐTB cao nhất đạt được là 4.14, ứng với nội dung "Phổ biến công khai chương trình, kế hoạch GDHN cho HS và GV trong toàn trường".

ĐTB thấp nhất là 3.45, ứng với nội dung "Dự kiến được mục tiêu chung, mục tiêu cụ thể, phương thức và giải pháp thực hiện chương trình, kế hoạch GDHN cho HS". Điều này cho thấy, trong việc thực hiện chương trình, kế hoạch GDHN vẫn còn một số khó khăn trong việc xác định và mô tả cụ thể các mục tiêu và giải pháp để thực hiện kế hoạch GDHN.

Nhìn chung, các trường THCS thành phố Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai trong thực hiện kế hoạch, chương trình GDHN cho HS trên cơ sở nắm được mục đích, yêu cầu, nội dung, phương thức tổ chức phù hợp với yêu cầu đổi mới giáo dục của Bộ GD&ĐT, nhưng trong quá trình thực hiện vẫn gặp một số khó khăn. Điều đó đòi hỏi, các trường THCS trên địa bàn trong thực hiện kế hoạch, chương trình GDHN cho HS cần quan tâm việc xác định mục đích, yêu cầu, nội dung, hình thức tổ chức GDHN cho HS; cần xác định mục tiêu chung và các mục tiêu cụ thể; đề xuất các giải pháp khả thi thực hiện kế hoạch, chương trình GDHN cho HS.

3.2. Thực trạng quản lý việc thực hiện nội dung giáo dục hướng nghiệp cho học sinh trung học cơ sở

Bảng 2. Đánh giá của cán bộ quản lý, giáo viên về thực trạng quản lý thực hiện nội dung giáo dục hướng nghiệp cho học sinh THCS

TT	Nội dung	Mức độ thực hiện		Kết quả thực hiện	
		ĐTB	ĐLC	ĐTB	ĐLC
1	Định hướng để giáo viên lựa chọn nội dung GDHN cho HS	3.48	0,.0	4.09	0.79
2	Yêu cầu giáo viên thực hiện các nội dung GDHN cho HS theo quy định	3.55	0.82	3.95	0.83
3	Tạo điều kiện để giáo viên thực hiện nhiều nội dung GDHN cho HS	3.66	0.81	3.97	0.91
4	Tổ chức cho giáo viên trao đổi về nội dung GDHN cho HS	3.54	1.04	3.81	0.88
5	Tổ chức dự giờ và góp ý về nội dung GDHN cho HS	3.43	0.99	3.23	1.05
6	Khuyến khích giáo viên cập nhật nội dung GDHN cho HS	3.53	0.97	3.78	0.83

Theo đánh giá của CBQL và GV, 6 nội dung khảo sát được thực hiện ở mức độ ít thực hiện và thường xuyên, ĐTB từ 3.43 đến 3.66. Trong đó, nội dung "Tạo điều kiện để giáo viên thực hiện nhiều nội dung GDHN cho HS" được đánh giá cao nhất với ĐTB là 3.66. ĐTB thấp nhất là 3.43, tương ứng với nội dung "Tổ chức dự giờ và góp ý về nội dung GDHN cho HS". Về kết quả thực hiện, các nội dung khảo sát được đánh giá đạt được mức khá và tốt. Trong đó, nội dung "Định hướng để giáo viên lựa chọn nội dung GDHN cho HS" được đánh giá cao nhất với ĐTB là 4.09. ĐTB thấp nhất là 3.23, tương ứng với nội dung "Tổ chức dự giờ và góp ý về nội dung GDHN cho HS". Có sự tương đồng trong đánh giá về nội dung này về mức độ thực hiện và kết quả thực hiện. Điều này cho thấy, trong quản lý thực hiện nội dung GDHN cho HS, các trường thực hiện chưa hiệu quả việc tổ chức dự giờ, góp ý để giúp GV thực hiện tốt nội dung GDHN cho HS. Từ thực trạng trên, nghiên cứu cũng chỉ ra rằng nhà trường cần chỉ đạo và theo dõi sát sao hơn về một số nội dung GDHN cho HS THCS.

3.3. Thực trạng quản lý thực hiện các hình thức giáo dục hướng nghiệp cho học sinh trung học cơ sở

Bảng 3. Đánh giá của cán bộ quản lý và giáo viên về thực trạng quản lý thực hiện các hình thức giáo dục hướng nghiệp cho học sinh THCS

TT	Nội dung	Mức độ thực hiện		Kết quả thực hiện	
		ĐTB	ĐLC	ĐTB	ĐLC
1	Bồi dưỡng cho giáo viên về các hình thức tổ chức hoạt động GDHN cho HS	3.39	0.98	4.00	0.76
2	Tổ chức dự giờ và trao đổi rút kinh nghiệm về hình thức tổ chức hoạt động GDHN cho HS	3.35	0.93	3.70	0.80
3	Động viên, hỗ trợ giáo viên phối hợp linh hoạt các hình thức tổ chức hoạt động GDHN cho HS	3.41	0.91	3.82	0.74
4	Khuyến khích giáo viên đổi mới hình thức tổ chức hoạt động GDHN cho HS	3.56	0.90	3.59	0.90
5	Tổ chức hội giảng hoạt động GDHN cho HS	3.55	0.98	3.28	1.06

Kết quả khảo sát cho thấy, các nội dung khảo sát được đánh giá ở mức độ: ít thực hiện và thực hiện thường xuyên, ĐTB dao động từ 3.35 – 3.56. Các nội dung được đánh giá thực hiện thường xuyên là: "Khuyến khích giáo viên đổi mới hình thức tổ chức hoạt động GDHN cho học sinh" (ĐTB 3.56) và "Tổ

chức hội giảng hoạt động GDHN cho HS" (ĐTB 3.55). Đây là 02 nội dung rất quan trọng trong quản lý thực hiện hình thức GDHN cho HS được các trường THCS trên địa bàn quan tâm. Các hình thức: "Tổ chức dự giờ và trao đổi rút kinh nghiệm về hình thức tổ chức hoạt động GDHN cho HS" và "Bồi dưỡng cho giáo viên về các hình thức tổ chức hoạt động GDHN cho HS" được CBQL, GV đánh giá ít thực hiện (ĐTB 3.35 và 3.39).

Bảng số liệu cũng cho thấy, ý kiến đánh giá về kết quả thực hiện ở mức khá và tốt (ĐTB 3.28 – 4.00). Trong đó, nội dung được đánh giá cao nhất là: "Bồi dưỡng cho GV về các hình thức tổ chức hoạt động GDHN cho HS" (ĐTB 4.00) và nội dung được đánh giá thấp nhất là: "Tổ chức hội giảng hoạt động GDHN cho HS" (ĐTB 3.28). Điều này cho thấy, các trường THCS trên địa bàn thực hiện khá hiệu quả việc bồi dưỡng cho GV về các hình thức tổ chức hoạt động GDHN.

Nhìn chung, theo đánh giá của CBQL và GV, đa số các nội dung quản lý thực hiện hình thức GDHN cho HS được các trường THCS thành phố Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai quan tâm thực hiện và đạt kết quả khá, tốt. Tuy vậy, trong quá trình quản lý thực hiện các hình thức GDHN cho HS ở các trường THCS, nếu các chủ thể quản lý quan tâm hơn nữa việc "Bồi dưỡng cho GV về các hình thức tổ chức hoạt động GDHN cho HS" (ĐTB = 3.39) thì hiệu quả của công tác này sẽ cao hơn. Thực tế cho thấy, việc sử dụng các hình thức GDHN của GV có ảnh hưởng không nhỏ tới hiệu quả hoạt động GDHN cho HS THCS. Vì vậy, cần phải tăng cường công tác bồi dưỡng, tập huấn cho GV nắm vững các hình thức GDHN cho HS.

3.4. Thực trạng quản lý công tác phối hợp giữa các lực lượng tham gia hoạt động giáo dục hướng nghiệp cho học sinh trung học cơ sở

Bảng 4. Đánh giá của cán bộ quản lý và giáo viên về thực trạng quản lý công tác phối hợp giữa các lực lượng tham gia hoạt động giáo dục hướng nghiệp cho học sinh THCS

TT	Nội dung	Mức độ thực hiện		Kết quả thực hiện	
		ĐTB	ĐLC	ĐTB	ĐLC
1	Xác định các lực lượng (cán bộ quản lý nhà trường, giáo viên, phụ huynh…) tham gia hoạt động GDHN cho HS	3.54	0.88	3.75	0.84
2	Xác định chức năng, nhiệm vụ, phân công trách nhiệm cụ thể cho từng lực lượng tham gia tổ chức hoạt động GDHN cho HS	3.58	0.92	3.93	0.81
3	Xác định mối quan hệ phối hợp, hỗ trợ, hợp tác giữa các bộ phận, thành viên trong tổ chức hoạt động GDHN cho HS	3.50	0.94	3.96	0.74

Theo đánh giá của CBQL và GV, mức độ thực hiện nội dung này ở mức thường xuyên, tiệm cận với mức độ ít thực hiện (ĐTB 3.50 -3.58). Kết quả nghiên cứu này đã chỉ ra rằng, các trường THCS trên địa bàn đã có sự quan tâm đến quản lý công tác phối hợp giữa các lực lượng tham gia hoạt động GDHN cho HS. Tuy nhiên, mức độ thực hiện nội dung quản lý này chưa thực sự được quan tâm đúng mức.

Về kết quả thực hiện, các nội dung được đánh giá ở mức tốt, tiệm cận với mức khá (ĐTB 3.75 -3.96). ĐTB cao nhất cho kết quả thực hiện là 3.96, tương ứng với nội dung "Xác định mối quan hệ phối hợp, hỗ trợ, hợp tác giữa các bộ phận, thành viên trong tổ chức hoạt động GDHN cho HS", có sự nhất quán và hợp tác tốt giữa các bộ phận, thành viên trong tổ chức để tổ chức hoạt động GDHN cho HS. Nội dung "Xác định các lực lượng (CBQL nhà trường, GV, phụ huynh…) tham gia hoạt động GDHN cho HS", có kết quả thực hiện thấp nhất với ĐTB là 3.75. Điều đó cho thấy, cần có sự xác định rõ các lực lượng tham gia hoạt động GDHN cho HS để nâng cao hiệu quả của quá trình phối hợp.

Thực tế cho thấy, tham gia hoạt động GDHN cho HS THCS có các lực lượng giáo dục trong và ngoài nhà trường. Mỗi lực lượng giáo dục giữ vai trò khác nhau, trong đó các lực lượng giáo dục trong nhà trường giữ vai trò nòng cốt. Hoạt động GDHN cho HS THCS không thể đạt hiệu quả cao nếu thiếu sự phối hợp giữa nhà trường và các lực lượng giáo dục khác như gia đình, các tổ chức xã hội. Các trường THCS ở Biên Hòa cần có biện pháp cụ thể để nâng cao hiệu quả phối hợp giữa các lực lượng tham gia GDHN.

3.5. Thực trạng quản lý việc kiểm tra, đánh giá kết quả giáo dục hướng nghiệp cho học sinh trung học cơ sở

Qua kết quả khảo sát (bảng 5), có thể thấy ở các trường THCS Biên Hòa đã có sự quan tâm thực hiện công tác kiểm tra, đánh giá kết quả GDHN cho HS. Mức độ thực hiện nội dung này ở mức thường xuyên, tiệm cận với mức độ ít thực hiện (ĐTB 3.33 -3.51). Nhìn chung GV đã được "Phổ biến phương pháp kiểm tra, đánh giá hoạt động GDHN cho HS cho các lực lượng có liên quan" (ĐTB = 3.51) và được "Khuyến khích giáo viên sử dụng các phương pháp đánh giá hoạt động GDHN trong việc lồng ghép nội dung GDHN ở các hoạt động giáo dục" (ĐTB = 3,48). Hai nội dung này được đánh giá mức độ thực hiện cao nhất. Tuy

vậy, nội dung: "Tập huấn cho GV về phương pháp, hình thức kiểm tra, đánh giá hoạt động GDHN cho HS" (ĐTB = 3.33) là nội dung được đánh giá thấp nhất. Thực tế cho thấy, việc nắm vững phương pháp, hình thức kiểm tra, đánh giá hoạt động GDHN của GV rất quan trọng, là điều kiện cơ bản để GV thực hiện có hiệu quả việc kiểm tra, đánh giá hoạt động GDHN cho HS.

Bảng 5. Đánh giá của cán bộ quản lý, giáo viên về thực trạng quản lý việc kiểm tra, đánh giá kết quả giáo dục hướng nghiệp cho học sinh THCS

TT	Nội dung	Mức độ thực hiện		Kết quả thực hiện	
		ĐTB	ĐLC	ĐTB	ĐLC
1	Phổ biến phương pháp kiểm tra, đánh giá hoạt động GDHN cho HS cho các lực lượng có liên quan	3.51	0.92	3.77	0.76
2	Tập huấn cho GV về phương pháp, hình thức kiểm tra, đánh giá hoạt động GDHN cho HS	3.33	0.89	3.68	0.83
3	Khuyến khích GV sử dụng các phương pháp đánh giá hoạt động GDHN trong việc lồng ghép nội dung GDHN ở các hoạt động giáo dục	3.48	0.95	3.60	0.85
4	Kiểm tra GV trong việc thực hiện đánh giá hiệu quả hoạt động GDHN cho HS	3.46	0.98	3.62	0.64

Về kết quả thực hiện, các nội dung được đánh giá ở mức tốt (ĐTB 3.60 – 3.77). Trong đó, ĐTB cao nhất đạt được qua đánh giá của CBQL và GV là 3.77, tương ứng với nội dung "Phổ biến phương pháp kiểm tra, đánh giá hoạt động GDHN cho HS cho các lực lượng có liên quan". Điều này cho thấy, có sự chú trọng vào việc phổ biến phương pháp kiểm tra và đánh giá cho các lực lượng liên quan, tạo ra sự đồng nhất trong việc đánh giá kết quả GDHN; ĐTB thấp nhất với kết quả thực hiện là 3.60, tương ứng với nội dung: "Khuyến khích GV sử dụng các phương pháp đánh giá hoạt động GDHN trong việc lồng ghép nội dung GDHN ở các hoạt động giáo dục". Điều này cho thấy, mặc dù các trường THCS trên địa bàn có sự chú trọng vào việc phổ biến phương pháp kiểm tra và đánh giá, nhưng cần có sự khuyến khích mạnh mẽ hơn đối với GV để giúp GV sử dụng các phương pháp đánh giá hiệu quả trong hoạt động GDHN; Cần tăng cường kiểm tra GV trong việc thực hiện đánh giá hiệu quả hoạt động GDHN cho HS...

3.5. Thực trạng quản lý các điều kiện hỗ trợ hoạt động giáo dục hướng nghiệp cho học sinh trung học cơ sở

Bảng 6. Đánh giá của cán bộ quản lý, giáo viên về thực trạng quản lý việc đảm bảo các điều kiện hỗ trợ hoạt động giáo dục hướng nghiệp cho học sinh THCS

TT	Nội dung	Mức độ thực hiện		Kết quả thực hiện	
		ĐTB	ĐLC	ĐTB	ĐLC
1	Đảm bảo kinh phí tổ chức hoạt động GDHN cho HS	3.49	0.92	3.68	0.91
2	Đảm bảo điều kiện cơ sở vật chất cho hoạt động GDHN cho HS	3.61	0.91	3.73	0.91
3	Nâng cao ý thức trách nhiệm của các lực lượng giáo dục trong việc sử dụng hiệu quả kinh phí, cơ sở vật chất cho hoạt động GDHN cho HS	3.60	0.93	3.32	1.02
4	Đảm bảo cung cấp đầy đủ tài liệu về hoạt động GDHN cho HS	3.64	0.94	3.78	0.80

Theo đánh giá của CBQL, GV, các nội dung khảo sát được đánh giá ở mức thực hiện thường xuyên (ĐTB 3.49 – 3.64). trong đó, nội dung được đánh giá cao nhất trong quản lý việc đảm bảo các điều kiện hỗ trợ hoạt động GDHN cho HS ở các trường THCS là "Đảm bảo cung cấp đầy đủ tài liệu về hoạt động GDHN cho HS" (ĐTB = 3.64). Nội dung được đánh giá thấp nhất là "Đảm bảo kinh phí tổ chức hoạt động GDHN cho HS" (ĐTB = 3.49).

Về kết quả thực hiện, các nội dung khảo sát được đánh giá ở mức khá và tốt (ĐTB 3.32 – 3.78). trong đó, ĐTB đạt được cao nhất cho kết quả thực hiện là 3.78, tương ứng với nội dung "Đảm bảo cung cấp đầy đủ tài liệu về hoạt động GDHN cho HS". Điều này cho thấy, có sự chú trọng và cung cấp đầy đủ tài liệu cần thiết cho hoạt động giáo dục hướng nghiệp. Bên cạnh đó, ĐTB thấp nhất là 3.32, tương ứng với nội dung "Nâng cao ý thức trách nhiệm của các lực lượng giáo dục trong việc sử dụng hiệu quả kinh phí, cơ sở vật chất cho

hoạt động GDHN cho HS". Nhìn chung, mặc dù có sự chú trọng và cung cấp đầy đủ tài liệu cần thiết cho hoạt động GDHN, nhưng cần nâng cao ý thức trách nhiệm của các lực lượng giáo dục để sử dụng hiệu quả các nguồn lực được cung cấp.

Thực tế cho thấy, vấn đề huy động, sử dụng phương tiện, cơ sở vật chất, các nguồn lực cho việc tổ chức hoạt động GDHN đã được các trường THCS trên địa bàn quan tâm nhưng vẫn chưa phát huy được hiệu quả, kết quả huy động nguồn kinh phí dành cho hoạt động này còn hạn chế. Việc bố trí thời gian hoạt động GDHN còn phụ thuộc nhiều vào điều kiện thực tế của từng trường, nhất là áp lực nặng nề về phân phối chương trình và chất lượng giảng dạy ở các bộ môn văn hóa khác. Thêm vào đó, các điều kiện, trang thiết bị, phương tiện phục vụ hoạt động GDHN ở các trường THCS chưa đáp ứng yêu cầu tổ chức hoạt động GDHN của Bộ GD&ĐT.

4. KẾT LUẬN

Kết quả nghiên cứu thực trạng quản lí hoạt động GDHN cho HS ở các trường THCS thành phố Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai cho thấy: các trường THCS đã quan tâm và đã đạt được những kết quả nhất định về việc thực hiện các nội dung quản lý hoạt động GDHN cho HS trong điều kiện thực tế của các nhà trường, như: quản lý việc thực hiện chương trình, kế về hoạch GDHN; quản lý thực hiện nội dung, hình thức, kiểm tra, đánh giá; quản lý sự phối hợp giữa các lực lượng tham gia hoạt động GDHN và các điều kiện hỗ trợ hoạt động GDHN cho HS. Tuy vậy, trong quản lí hoạt động GDHN cho HS, một số nội dung quản lý còn chưa được các trường THCS quan tâm đúng mức, như: Việc huy động sự tham gia của các lực lượng giáo dục trong và ngoài nhà trường; Tổ chức dự giờ và góp ý về nội dung, hình thức GDHN cho HS; Bồi dưỡng cho giáo viên về các hình thức tổ chức hoạt động GDHN cho HS; Tập huấn cho GV về phương pháp, hình thức kiểm tra, đánh giá hoạt động GDHN cho HS…Một số nội dung: Dự kiến được mục tiêu chung, mục tiêu cụ thể, phương thức và giải pháp thực hiện chương trình, kế hoạch GDHN cho HS; Tổ chức dự giờ và góp ý về nội dung GDHN cho HS; Khuyến khích GV sử dụng các phương pháp đánh giá hoạt động GDHN trong việc lồng ghép nội dung GDHN ở các hoạt động GDHN cho HS, hiệu quả thực hiện chưa cao…Những hạn chế trên cho thấy công tác quản lí hoạt động GDHN cho HS ở các trường THCS chưa đáp ứng tốt yêu cầu của GDHN cho HS trong giai đoạn hiện nay.

Kết quả nghiên cứu thực trạng là cơ sở thực tiễn quan trọng và xác thực giúp các nhà quản lí các trường THCS tìm tòi và thực hiện các biện pháp quản lí phù hợp để tháo gỡ khó khăn, từng bước đưa hoạt động GDHN cho HS vào nề nếp và đạt được hiệu quả cao.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Việt Nam khóa XI. (2013). *Đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hoá, hiện đại hoá trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế* (Ban hành kèm theo Nghị quyết số 29-NQ/TW Hội nghị Trung ương 8 khóa XI). Hà Nội.

Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2013). *Tài liệu tập huấn đổi mới giáo dục hướng nghiệp trong trường trung học.* Công ty Cổ phần In La Bàn.

Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2020). *Điều lệ trường trung học cơ sở, trường trung học phổ thông và trường phổ thông có nhiều cấp học* (Ban hành kèm theo Thông tư số 32/2020/TT-BGDĐT ngày 15/9/2020 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo). Hà Nội.

Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2018a). *Chương trình giáo dục phổ thông – Chương trình tổng thể* (Ban hành kèm theo Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT ngày 26 tháng 12 năm 2018). Hà Nội.

Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2018b). *Đề án "Giáo dục hướng nghiệp và định hướng phân luồng học sinh trong giáo dục phổ thông giai đoạn 2018–2025."* Hà Nội.

Phòng Giáo dục và Đào tạo thành phố Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai (2023). *Báo cáo tổng kết năm học 2022–2023.*

Quốc hội. (2019). *Luật Giáo dục 2019.* Nhà xuất bản Chính trị quốc gia Sự thật.

Nguyễn Đức Trí (2011), *Giáo dục học nghề nghiệp*, NXB Giáo dục Việt Nam.

Viện nghiên cứu phát triển văn hóa, ngôn ngữ và giáo dục (2021), *Giáo dục hướng nghiệp ở một số nước trên thế giới*, Hà Nội.

VVOB (2013), *Quản lý hướng nghiệp ở cấp trung học*, NXB Đại học Sư phạm.

Current situation of career guidance education management for students in secondary schools in Bien Hoa city, Dong Nai province

Phan Minh Tien[1], Nguyen Xuan Son[2]

[1]*University of Education, Hue University*

[2]*Long Binh Tan Secondary School, Bien Hoa city, Dong Nai province*

ARTICLE INFO

Article history:
Received 24 July 2024
Received in revised form 08 September 2024
Accepted 10 September 2024
Published 20 August 2025

Keywords:
Management
Educational activities
Career guidance
Career guidance education
Students
Secondary school

Corresponding author:
Phan Minh Tien
E-mail address:
tienpm58@gmail.com

ABSTRACT

Career guidance education (CGE) for secondary school students is a crucial first step in the process of human resource training; it is an integral part of comprehensive education, helping students (Ss) understand the direction of career choices, thereby assisting each student in identifying a suitable career for themselves. The effectiveness of CGE largely depends on the management of this activity. Therefore, it is necessary to understand the current situation of CGE management to devise appropriate measures to improve the quality of CGE activities for Ss in secondary school (SS).

The research uses a survey method with questionnaires distributed to 111 management staff (MS) and teachers (Ts) at six SS in Bien Hoa city, Dong Nai province. The research results show that the SS in this area have paid attention to managing the implementation of programs and plans for CGE; managing the content, forms, assessment, and evaluation; coordinating among the forces participating in CGE activities; and ensuring the conditions that support CGE activities for students. Besides the achievements, the management of CGE activities for Ss still has limitations that need to be addressed.